

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/241399,Cykl-pokazow-spektaku-Przez-sciane.html>
01.05.2026, 01:32

Cykl pokazów spektaklu „Przez ścianę”

Biuro Wydarzeń Kulturalnych Instytutu Pamięci Narodowej zaprasza na majowy cykl pokazów spektaklu „Przez ścianę” w reż. Leszka Zduń, które odbędą się w Tomaszowie Mazowieckim, Rzeszowie, Otwocku i Pułtusk.

[Biuro Wydarzeń Kulturalnych Spektaki](#)

24.05.2026

SPEKTAKL TEATRALNY

PRZEZ ŚCIANĘ

24/05/26

Tomaszów Mazowiecki, Powiatowe Centrum Animacji Społecznej

26/05/26

Rzeszów, Instytut Teologiczno-Pastoralny im. św. Józefa S. Pelczara

28/05/26

Otwock, Teatr im. Stefana Jaracza

29/05/26

Pułtusk, Sala Maneż, Hotel Zamek Pułtusk, Dom Polonii

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

„Przez ścianę” to autorska sztuka teatralna Leszka Zduń, inspirowana losem Wiesławy Pajdak i Jerzego Śmiechowskiego.

Jesienią 1947 roku obydwójce zostali osadzeni w mokotowskim więzieniu przy ulicy Rakowieckiej w Warszawie. Powodem były podejrzenia o udział w konspiracji i szpiegostwo.

Ich cele dzieliła cienka ściana. Nawiązali ze sobą kontakt właśnie przez nią, wystukując alfabetem Morse’a różne wiadomości. Zaczęło się od prostych pytań – „kim jesteś, za co siedzisz?”. Kiedy okazało się, że Jerzemu grozi kara śmierci, Wiesława postanowiła za wszelką cenę podtrzymać go na duchu. Pomiędzy wezwaniami na przesłuchania i torturami (oprawcami byli m.in. Humer i Różański), opowiadała Jerzemu krzepiące historie i streszczała książki. Najwięcej czasu poświęciła „Tristanowi i Izoldzie”. Po kilku miesiącach, wciąż porozumiewając się alfabetem Morse’a, Jerzy oświadczył się Wiesi, a ona zgodziła się zostać jego żoną. Zanim jednak mogli się spotkać, minęło niemal 6 lat. Po raz pierwszy „na żywo” zobaczyli się podczas swojego ślubu w zakładzie karnym w Grudziądzu. Kilka tygodni po ślubie Wiesława, na mocy amnestii, opuściła

więzienie.

Państwo Śmiechowscy przeżyli wspólnie 55 lat.

Mokotowskie więzienie było miejscem niewyobrażalnego bestialstwa ze strony oprawców, na siłę instalujących w Polsce komunistyczny ład. Z powodów ideologicznych próbowali oni za wszelką cenę upokarzać i pozbawiać godności więźniów politycznych. Stosując różnego rodzaju tortury fizyczne i psychiczne, zmuszali do składania fałszywych zeznań, współpracy z władzą oraz wydawania koleżanek i kolegów, którzy po zakończeniu II wojny światowej nie złożyli broni, bo nie zgadzali się na narzucony porządek. W latach największego terroru - 1945-1956 - w więzieniu wykonano ponad 300 wyroków śmierci. Kilka tysięcy osób zmarło z powodu wycieńczenia lub zakatowania podczas przesłuchań.

Ludzkie dramaty, które rozgrywały się przy ul. Rakowieckiej, były też źródłem niezliczonej ilości pięknych gestów. I o takiej właśnie postawie opowiada sztuka *Przez ścianę* - historia heroicznej walki o drugiego człowieka. Walki podjętej w warunkach upodlenia. To rzecz o miłości, która potrafi wszystko znieść. O miłości, która jest prawdziwie cierpliwa. To opowieść o pięknych ludziach, którzy nie pozwolili zdeptać swojej godności.

Twórcy i artyści:

- Magdalena Krylik - w roli Małej
- Ksawery Szlenkier - w roli Ju
- Leszek Zduń - reżyser
- Rafał Odrobina - muzyka
- Aleksandra Reda - scenografia

Pokazy:

- 24 maja 2026 r., godz. 19.00, Tomaszów Mazowiecki, Powiatowe Centrum Animacji Społecznej, ul. Farbiarska 20/24, bezpłatne wejściówki do odbioru w sekretariacie PCAS.
- 26 maja 2026 r., godz. 19.00, Rzeszów, sala widowiskowa Instytutu Teologiczno-Pastoralnego im. św. Józefa Sebastiana Pelczara, ul. Witolda 11A, bezpłatne wejściówki do odbioru w sekretariacie Instytutu Teologiczno-Pastoralnego w godz. 9.00-13.00 lub rezerwacja online: wydarzeniakulturalne@ipn.gov.pl
- 28 maja 2026 r., godz. 18.00, Otwock, Teatr Miejski im. Stefana Jaracza, ul. Armii Krajowej 4, bezpłatne wejściówki do odbioru w kasie teatru.
- 29 maja 2026 r., godz. 18.00, Pułtusk, Sala Maneż, Hotel Zamek Pułtusk. Dom Polonii, ul. Szkolna 11, bezpłatne wejściówki do odbioru w recepcji hotelowej na parterze lub rezerwacja pod adresem: wydarzeniakulturalne@ipn.gov.pl

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Polska

Centrala

Biuro Wydarzeń Kulturalnych

Spektakl